

KOMMUNEVALGET I MOLDE 2015:

TENK NYTT, STEM GRØNT!

miljøpartiet
de grønne

For første gang kan velgerne i Molde stemme Miljøpartiet De Grønne (MDG) inn i kommunestyret. Vi ønsker å prege utviklinga i kommunen vår med grønne løsninger til beste for klima, natur- og dyreliv og nåværende og framtidige generasjoner. I Molde er det mange store, viktige saker som vi har tatt stilling til, andre saker kommer til å dukke opp i valgperioden. På enkelte områder skjer utviklinga raskt, for eksempel innen miljøvennlig teknologi, og vi ønsker at Molde skal bli en grønn foregangskommune. Mange av forslaga våre er mer avhengige av måten vi tenker og handler på enn av penger. Den typen vekst som det er lagt opp til i samfunnet vårt innebærer høyere forbruk, høyere beskatning av ressurser og nedbygging av jordbruksareal for å nevne noe. MDG er et vekstkritisk parti – i stedet for ”vekst” ønsker vi ei utvikling som gjør Molde grønnere.

Partiet MDG arbeider for fred, rettferdighet og et medmenneskelig samfunn i økologisk balanse, der økonomien er underlagt sunne, bærekraftige økologiske prinsipp. Livskraftige lokalsamfunn basert på lokale ressurser er ei forutsetning for å nå måla. Det betyr blant anna at vi tenker globalt og handler lokalt. Dette vises også igjen i standpunkt vi har i noen av de mest aktuelle lokale sakene.

KYSTSTAMVEGEN, E39, MØREAKSEN, BYPAKKA: Vi går mot E39 gjennom og under Molde sentrum. Vi ønsker ingen firefeltsveger rundt byen og innover mot Hjelset. Alternative traseer fins, og vi vil vurdere dem nøye. Vi krever et miljøregnskap der omkostninger og belastninger knytta til de ulike traseene er med: Kostnader til neddriving og oppføring av erstatningsbygninger må føres opp, kostnader ved støy og forurensing likeså, og bygging av støyvern, kostnader ved helsebelastninger pga. forurensing mm. er ført opp. Å føre E39 fra Julbøen og gjennom byen skaper bare mer trafikk og dermed mer forurensing og støy. En Kyststamveg-trasé gjennom og under byen og videre mot Hjelset fører til naturinngrep, hager og hus vil bli jevna med jorda og det blir mindre attraktivt å gå og sykle langs ei slik trafikkmaskin. En tunnel under bysentrum er både kostbar og sårbar. Vi velger miljø framfor påstått effektivitet.

Vår løsning er bedre tilrettelegging for mjuke trafikanter og et mer effektivt kollektivtilbud, og vi går mot nedlegging av ferjestrekninger. Partiet ønsker dessuten mest mulig

godstransport over på kjøll og bane. Vi frykter ikke at et E39-løp utenom Molde sentrum vil "tappe" byen for besøkende, byen er attraktiv i seg sjøl. Mer forurensing og trafikkpress gjør byen *mindre* attraktiv.

MDG ER ET FERJEPARTI: Vi ønsker å beholde et godt og mest mulig miljøvennlig hurtigbåt- og ferjetilbud over fjorden, og hurtigbåtrutene på fjorden. Et mål må være å få ferjene og hurtigbåtene raskest mulig over på mer miljøvennlige drivstoff ved ombygging og når det blir kjøpt inn nye fartøy. Ferjetrafikk gjør at vi ikke trenger en del av de nye, kostbare vegplanene, og i denne delen av transportsektoren veit vi at bedre energiløsninger kommer.

KOMMUNESAMMENSLÅING: Vi ser ikke noe behov for at Molde skal være del av noen storkommune og er mer opptatt av levende, sterke lokalsamfunn enn av at en kommune skal være stor og folkerik. Eventuelle kommunesammenslåinger skal bare kunne skje etter folkeavstemninger på kommune- eller krets nivå der et flertall ønsker sammenslåing. Folketallet i Molde må utvikle seg naturlig og ikke tallfestes.

HJELSET SOM ØKOLOGISK BYGDEBY: Med vedtaket om bygging av sjukehus på Hjelset får Hjelset-/Skjevik-området ei endra betydning som bydel. Vi ser for oss at Hjelset-/Skjevik-området får preg av å være en bygdeby. Nye boligområder bør planlegges ut fra økologiske prinsipp, med for eksempel såkalte passivhus, takhager på blokker og bruk av jordvarme. Med Hjelset/Skjevik som en godt planlagt moderne *økologisk* bygdeby kan vi dessuten hindre at Molde blir "Norges lengste by" med et sammenhengende nedbygd område fra Djupdalen til Skjevik! På denne måten kan vi også beholde det meste av dyrkamarka fra Årø/Røbekk til Hjelset.

BY MED HJERTE FOR ALLE: Vi ønsker at Molde fortsatt skal være en god by å komme til for flyktninger og asylsøkere, og ønsker å hjelpe flere. De bør sysselsettes, ikke være passive mottakere av støtte. Vi ønsker ellers generelt søndagsstengte butikker i kommunen – vi trenger en annerledes, handlefri dag som kan brukes sammen med familie og venner for eksempel i naturen.

FORTETTING: Vi sier ja til fortetting, og er også positive til bygging av blokker på egna steder. Ved fortetting i etablerte boligstrøk må det legges mer vekt på enn tidligere at nybygg skal

harmonere med arkitekturen i nabolaget. Ressurs- og miljøvennlige løsninger må kreves når nye, større utbyggingsprosjekt skal godkjennes av kommunen, som oppvarmingsløsninger og bruk av miljøvennlige materialer. Det må også bli satt av plass til grønne uteområder som skal brukes til leikeområde og hager. MDG prioriterer natur og allemannsrett i strandsona, ikke utbygging av boliger og næringsbygg.

SENTRUMSUTVIKLING: Molde sentrum står framfor ei spennende utvikling, bl.a. med en ny sjøfront og en ny idrettspark, et boligområde i Grandfjæra og ny utforming av Molde trafikkterminal (Bussholdeplassen). MDG vil følge godt med på det som skjer med sentrumsutviklinga. Det som er lønnsomt for utbyggerne er ikke alltid tjenlig for innbyggerne og miljøet. På Gørvellplassen bør det lages en liten aktivitetspark. Trafikkterminalen tar i dag for mye plass, er ikke universelt utforma og må oppgraderes. Vi ønsker en arkitektkonkurrans som skal sørge for mer effektiv arealbruk, kanskje med en minipark. Sentrum er for lite grønt i dag.

SJØFRONTEN: Det er viktig at det snart skjer noe med sjøfronten i sentrum, og MDG mener at det går an å begynne enkelt og billig: Etter at parkeringsplassene nede ved fjorden er fjerna, ønsker vi området prega av gatekunst i samarbeid med gårdeierne, med gatemøbler, planter, salgsboder, veggmaleri o.l. Fjorden utafor sjøfronten må ikke fylles ut, men kunne ha plass til en eller flere utstikkere (pirer) i området mellom Storkaia og Moldeelva, med for eksempel ny hurtigbåtkai, salgsplasser for fjordfiskere og gjestekai. *Det er gjort vedtak i noen av disse sakene, og i et sunt demokrati kan prosjekt som ennå ikke er satt ut i livet, endres dersom det er flertall for det. Vi skal kjempe for mer bærekraftige endringer.*

KLIMASMART SAMFERDSEL

Det er god, grønn politikk å legge til rette for at flest mulig reiser kan skje til fots, på sykkel, el-sykkel, kollektivt eller med el-bil. I byen vår må bussene ha hyppigere avganger i rushtida og vi trenger skyttelbusser som kjører direkte mellom de viktigste trafikknutepunkta. Et mulig tiltak kan også være å innføre halv pris på bussbilletten i rushtida, slik at folk heller tar buss, det blir mindre privatbiltrafikk og bussene kommer raskere fram. Folk må også oppfordres til kompiskjøring. MDG ønsker mer godstransport over på sjø og bane, og vi vil opprettholde et best mulig ferjetilbud over fjordene. *Vi mener at de større vegene vi trenger stort sett er bygd, og vil prioritere vedlikehold og tiltak*

som bedrer trafikksikkerheten.

Fotgjengere, syklister og bilister skal kunne bevege seg mest mulig uavhengig av hverandre. Å skille disse tre typene trafikanter gir økt fremkommelighet og færre ulykker, men først og fremst gir det økt opplevelse av trygghet som gjør at flere velger å ta sykkelen og beina i bruk. I Molde, særlig i sentrumsområda, ligger forholda godt til rette for gåing og sykling. Vi må ha et attraktivt, trygt og sammenhengende nett av gang- og sykkelstier i kommunen. Det er god helse i å gå og sykle! MDG ønsker som ei prøveordning at syklister skal kunne reise gratis på ferjene, og ved sida av redusert forurensing vil dette kunne gi færre gjenstående biler ved trafikktopper og minke behovet for parkeringsplasser. Nyttesykling som alternativ til bilbruk er et mål i seg sjøl siden det fører til mindre biltrafikk og bedre folkehelse. Men bil kommer de fleste til å ha, og derfor er det også nødvendig å ha gode parkeringsmuligheter, f.eks. i sentrum, for å ivareta et levende bysentrum.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL AT:

- kommunen må få et godt og sammenhengende nett med gang- og sykkelveg fra Djupdalen til Kleive, jf. kommunedelplana for hovednettet for gående og syklende
- 40 km/t bør være generell fartsgrense i boligstrøk der farten i dag er 50 km/t
- Molde kommune bør som ei prøveordning skaffe bysykler, som skal være mulig å bruke gratis. Det kan for eksempel være baser ved Molde Storsenter og Roseby, Molde trafikkterminal og Aker Stadion/Seilet
- egne oppstillingsplasser med tak over for sykler bør settes opp ved alle større offentlige bygninger og viktige trafikknutepunkt
- det skal være gratis ferje for syklister
- billettprisene på bussene må reduseres, i første omgang i rushtida (07-09, 15-17)
- kommunen bør i samarbeid med drosjenæringa og/eller Fram få til ei prøveordning med ei sørvisbuss-/stortaxi-rute som kan hente eldre og andre med spesielle behov hjemme og kjøre dem til/fra byen på dagtid om hverdagene
- bussene i byen må etter hvert gå på fornybar energi, som elektrisitet eller biogass
- ekstern ekspertise – for eksempel fra Høgskolen i Molde – bør evaluere og gi råd om et mer effektivt busstilbud i og rundt byen
- det må opprettes ei gjennomgående bussrute mellom Djupdalen og Hjelset/Skjevik, spesielt i rushtida
- dagens bussholdeplasser må oppgraderes etter den gjeldende kommunale normen, slik at

de har venteskur og/eller benker og i størst mulig grad er universelt utforma

- ferjetilbudet Molde-Vestnes må opprettholdes og styrkes og at alle ferjene i kommunen må elektrifiseres eller drives med anna miljøvennlig energi på sikt
- det må legges til rette for at Hurtigruta og turistskip får mulighet til å kople seg til landstrøm slik at de ikke forurensar ved landligge
- hurtigbåtruta Vikebukta – Vestnes – (Sekken -) Molde må bestå
- det må opprettes flere ladepunkt og hurtigladeestasjoner for el-biler
- parkeringstunnelen bør bli utvida, og parkering etter kl. 15 bør være gratis
- dersom det blir innført bompenger i Molde, bør de bare innkreves i rushtida (07-09 og 15-17). Partiet er i utgangspunktet mot bompenger
- el-biler, hybridbiler og kjøretøy som går på disse eller andre miljøvennlige drivstoff skal prioriteres når kommunen skaffer nye kjøretøy. Her bør kommunen ha avtaler med andre kommuner for å få fordeler ved storinnkjøp
- det blir laga krabbefelt på deler av strekningen over Osmarka/Fursetfjellet

GRØNN SATSING I NÆRINGS-LIVET

Hele landet står framfor ei omstilling av næringslivet i takt med at olje- og gassutvinninga kommer til å minke. En god del av industrien i Molde er knytta til offshorevirksomhet, og arbeidsplasser har alt gått tapt. Med den skaperkrafta i industrinæringa som fins i Molde og ellers i fylket, mener vi i MDG at det absolutt er mulig å satse på nye (offshore)virksomheter – som vindkraft og havkraft eller på miljøvennlig teknologi for skipstrafikk og energiproduksjon.

Landbruket skal produsere nok og trygg mat med minst mulig belastning på natur, klima og ressurser. MDG vil styrke landbruket ved å bedre økonomien og vri næringa i økologisk retning. Vi er opptatt av varig fruktbarhet i jorda, naturmangfold, dyrevelferd og lokal mattrygghet. Da kommer økologiske driftsmåter bedre ut. Nå er de beste matjordareala under rask nedbygging, samtidig som folketallet øker. Vi ønsker en større sjølforsyningsgrad. Hensynet til naturmangfold og klima setter grenser for nydyrking, så gjenværende arealer både i sentrale strøk og utkantene må sikres. Beiteressursene må også utnyttes bedre. MDG i Molde er kritisk til at oppdrettsnæringa erobrer stadig nye landområder i f.eks. Brasil til produksjon av soyaprodukt som brukes i fôr. Produksjonen og frakta er ikke bærekraftig. I Romsdalsfjorden mener vi forholda ligger til rette for mer fjordfiske.

Landbruks- og fiskerinæringa, industribedriftene våre, forskningsmiljøet ved Høgskolen i Molde, næringsorganisasjoner og offentlige instanser må arbeide tett saman for å skape

et levedyktig, lokalt og grønt næringsliv. Kommunen må gå foran i sine prioriteringer og innkjøp for å styrke et grønnere, lokalt næringsliv.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL AT:

- kommunen skal arbeide for et biogassanlegg for Nordvestlandet i tilknytning til RIR i Årødalen. Dette kan gi mange arbeidsplasser og være et fyrtårnsprosjekt for grønn energi
- Kunnskapsparken skal dras aktivt inn i arbeidet for et grønt, framtidretta næringsliv i kommunen
- Molde må ta del i Drømmeløftet til Innovasjon Norge og søke om midler fra fond for miljøvennlige investeringer
- lokale, kommersielle og frivillige aktører som bidrar til å øke produksjonen av kortreist og økologisk mat må støttes, bl.a. ved å gi Bondens marked gratis torgplass
- kommunen bør vurdere å gi støtte (stipend) til en yngre person som vil etablere seg som fjordfisker, eller flere
- dyrka mark må vernes mot nedbygging både i de sentrumsnære områda (Bjørset/Kvam; Lergrovik/Årø/Røbekk) og ellers i kommunen, og det må legges til rette for urbant jordbruk som en del av byutviklingspolitikken
- Molde kommune må i samarbeid med Bioforsk Tingvoll undersøke mulighetene for økt lokal matproduksjon i kommunen. All dyrka og dyrkbar jord i kommunen må kartlegges, og det bør undersøkes om hvordan en kan få økologisk gartneridrift og bærproduksjon i kommunen
- flere dyr skal bruke utmarksområda i kommunen til beite for å øke lokal kjøttproduksjon og minke bruken av kraftfôr
- kommunen må se positivt på grønn småskalanæring, hobbylandbruk og privat matauk, som ved å sette av ledig dyrka mark til parsell- og kolonihager og støtte opp om andelslandbruk og matkooperativer
- det skal stilles høge etiske krav til kommunens virksomhet. Tenk globalt, handle lokalt og i størst mulig grad handle økologisk bærekraftig skal være rettesnor for drift og innkjøp i kommunen. Dette styrker lokalt og miljøvennlig næringsliv
- det skal opprettes en kommunal utlånsentral for verktøy, hageredskap og fritidsutstyr som ski, sykler og telt (som mange ikke bruker så ofte/har råd til), gjerne i samarbeid med NAV og etater for flyktninger og asylsøkere
- det må så langt det er mulig grad bli foretatt kortreiste og/eller økologiske matinnkjøp til kommunale institusjoner som barnehager, skoler og eldreinstitusjoner og kommunens egne kantiner

TRIVSEL OG MANGFALD I HEILE KOMMUNEN

MDG vil vere med på å styrke miljøfortrinna til Molde by ved å leggje forholda til rette for at innbyggjarane skal kunne finne ro i grøne omgivnader. Vi skal kunne dyrke noko av vår eigen mat, fiske i fjorden og kunne ha glede av natur og dyreliv. MDG vil fremme etablering av handel, grøne arbeidsplassar og inkluderande møteplasser i nærmiljøa.

Byområde vil støtt vere avhengige av å få mat, energi og andre ressursar utanfrå, men kan bli meir sjøvforsynte med energi og mat. Det skjer ved å investere i fornybar energi som jordvarme, sjøvarme, fjernvarme, solcellepanel og varmegjenvinning. Det er viktig å unngå nedbygging av dyrka mark, samtidig som ein legg til rette for privat matproduksjon ved såkalla urbant landbruk i parsellhagar og andelsjordbruk. Det skal vere mogleg å leve meir miljøvennleg i byen og på bygdene i kommunen vår enn i dag. Kommunen må sjølv gå føre med gode eksempel i til dømes innkjøpspolitikken sin.

For at Molde skal kunne bli ein grønar kommun, meiner MDG det er nødvendig at vi får ei ny stilling som klima- og miljørådgjevar, som m.a. skal kartlegge dyrka og dyrkbar jord med tanke på verving, ha oversikt over enøk-tiltak og ha ansvar for klimarekneskapan i kommunen. I kommuneutviklinga må vi også ta omsyn til dei uformelle møteplassane, bålplassane, leikeskogane, benkane langs stiane, parkane.

MILJØPARTIET DEI GRØNE VIL AT:

- jordvernet skal handhevast restriktivt i kommunen
- Molde må få ein eigen miljø- og klimarådgjevar
- kommunen må føre eit eige klimarekneskap som gjer det mogleg å måle miljøforbetringar og dermed lettare setje inn tiltak der det trengst
- Molde må bli ein Fairtrade-kommune og vere miljøsertifisert, og enøk-tiltak må gjennomførast i kommunale verksemdar
- det skal etablerast eit "gratishjørne" tilknytta RIR-anlegget i Årødalen
- Molde kommune bør innføre ein kjøtfri dag ved alle institusjonane og kantineane tilknytta kommunal drift
- all utbygging i strandsona og andre naturområde skal vere følgje klare rammer i dei tilfella det er aktuelt med utbygging, for å verne allemannsretten og kulturlandskapet
- det skal leggjast til rette for fellesgrillar/bålplassar for å unngå bruk av eingongsgrillar og setjast av plass for gapahukar og liknande ved mykje brukte (strand)område
- området rundt Bjørsetsaga på nedre Bjørset (Kvam) må primært brukast til eit friområde med eksempelvis grillplass med fellesgrillar, sandvolleybane, leikeplass og stupetårn.

Eventuell bustadutbygging i området må tilpassast dette, ikke omvendt

- Retiroparken må byggjast opp att som ein stor, attraktiv folkepark med eit rikt planteliv, gjerne med privat støtte. Eventuell tomteutnytting må berre skje i mindre ytterområde av parken
- kommunen skal nytte seg av initiativ og innspel frå velforeiningar og grendelag i lokaldemokratiske prosessar
- vedlikehald av vass- og avløpssystemet på Bolsøya må prioriterast og vegnettet må oppgraderast med gang- og sykkelstiar
- dersom grunneigarar for eksempel på Bolsøya og Sekken ønskjer det, bør oppføring av naustrekker bli tillate så sant allemannsretten blir ivaretatt
- Sekken må vere sikra eit ferje- og hurtigbåttilbod som minst er på dagens nivå, og vegane på øya må rustast opp
- det bør leggjast til rette for gratis bustadtomter på Sekken

BYEN MED DET STORE HJERTET

Molde skal være en god by å bo i for alle. Alle må ha like tilgjengelige helsetjenester, og derfor må de i hovedsak være gratis og offentlig finansiert. Miljøpartiet De Grønne vil legge til rette for balanse mellom omsorg i hjemmet og gode institusjoner. Forebyggende helsearbeid, kunnskap om mat, trening og medisin skal være tilgjengelig for alle. Eldre og pleietrengende skal så langt det lar seg gjøre kunne velge hvor de vil bo og hva slags hjelp de vil ha. Om få år øker andelen eldre med mer enn 500 mennesker i Molde kommune. I kommunebudsjettet er ikke dette tatt nok høyde for, med fare for at det ikke blir god nok kapasitet i institusjonstjenestene og hjemmehjelps-/omsorgstjenestene i kommunen. Molde må derfor prioritere eldreomsorg. Hvis dårlig økonomi gjør at det må kuttes i kommunale tilbud, skal eldreomsorga alltid holdes utenfor kutt.

MDG ønsker at kommunen fremdeles skal være en ja-kommune som sier velkommen til flyktninger og asylsøkere, og som legger til rette for at nyankomne raskt blir satt i aktivitet. Det gode støttearbeidet som flere organisasjoner og instanser driver for folk med både utenlandsk og norsk bakgrunn, setter vi pris på. Det gjelder også rus- og eldreomsorga.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL AT:

- alle med pleiebehov må få hjelp og de som har behov for institusjonsplass, skal raskt få tilbud om det. Det er viktig at sykehjemsplasser bygges ut flere steder i kommunen slik at eldre kan få plass i nær familie og venner. Alle skal sikres enkeltrom og par skal få bo

sammen

- antallet faglærte eller høyskoleutdanna i eldreomsorga og hjemmetjenesta må økes
- sosiale tilbud og tilbud om fysisk aktivitet for eldre må sikres økonomisk og praktisk støtte
- det bør opprettes "Livsglede for eldre" i Molde
- det skal være sansehager ved eldreinstitusjonene, gjerne i samarbeid med skoler i nærområdet
- kommunen må følge opp og gjennomføre den vedtatte boligsosiale handlingsplanen og dekke behovet for boliger
- Molde må fortsatt være en god mottakskommune for flyktninger og asylsøkere, og oppfordre privatpersoner til å leie ut sokkelleiligheter og hybler som i dag står tomme
- folk som har flykta fra krig og vold må sikres et godt traumebehandlingstilbud
- flyktninger i kommunen må kunne jobbe for utbetalte midler. Det er verken bra for flyktningene, integreringa eller lokalsamfunnet at arbeidsvillige hender er uvirksomme. Slike tiltak kan være systue, sykkelverksted, strandrydding og vedlikehold av friområder
- flyktninger med oppholdstillatelse må kunne få statlig støtta introduksjonsjobber. Bedrifter og frivillige organisasjoner bør med ei slik ordning for eksempel kunne gi arbeid til innvandrere i opptil to år med lønnstilskudd fra staten
- det bør settes av plass til et livssynsnøytralt gravfelt i kommunen
- det skal ikkje vere forbod mot tigging i kommunen

NATUR OG GRØNTOMRÅDER

Byen vår er omkransa av fjell og vi har kort veg til naturen. Natur og grøntområder er viktig for trivsel og livskvalitet, gunstig for den psykiske og fysiske helsa, og bidrar til biologisk mangfold og bedre luftkvalitet. Naturen vår er også viktig for turistnæringa. Områder for grønnsaksdyrking må i større grad med i byplanlegginga. Vi vil sikre områder der de som ønsker det, kan dyrke grønnsaker, frukt og bær. Det må arbeides for at alle som vil, skal kunne skaffe seg parselhager, også skoler, barnehager og eldresenter/sjukeheimer. Ved blokkområder bør deler av utearealet kunne brukes til slike parseller.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL AT:

- den lokale klimaplana skal følges opp og forbedres med forpliktende tiltak
- all bruk av ATV og snøskuter til fritidsformål i utmarka i hele kommunen skal være forbudt

- svartelista arter blir fjerna også utenfor verneområder for å bevare naturlig vegetasjon og plante-, dyre-, og fugleliv. Dette gjelder for eksempel utbredelsen av sitkagran, platanlønn og hagelupiner
- oppdrettsanlegg i Romsdals-regionen må gradvis bli lukka eller landbaserte. Dette vil redusere faren for lusesmitte på fisk og hindre rømming og svinn. Ei næring som er så viktig som oppdrettsnæringa må ikke få ødelegge villakssbestanden
- det ikke skal gis løyve til rovdyrjakt i Molde kommune. Hvis dette likevel skjer, bør dyra bedøves og fraktes til sikrere områder
- tiltak som Dyrebeskyttelsen bør få offentlig støtte for å sikre ei forsvarlig drift
- bruk av ville dyr på sirkus ikke skal være tillatt i kommunen
- gjengroing langs hovedveiene skal hindres, for eksempel gjennom sysselsettingstiltak
- bruk av Roundup og andre sprøytemidler som inneholder glyfosat må unngås på kommunens eiendommer. Private blir også oppfordra til å unngå slike gifter
- markagrensa over sentrumsområda i Molde må i hovedsak beholdes som den er i dag. Unntak kan gjelde mindre områder som ligger innenfor enkelte alt utbygde boligstrøk
- turveger og folkestier i Moldemarka, for eksempel fra Mek til Kringsjø, må ikke bli dimensjonert som tømmerveger
- det skal anlegges en gang- og sykkelsti (kyststi) fra Reknes og utover mot Julneset nærmest mulig fjorden, for å skape en god naturopplevelse
- det skal legges til rette for kildesortering ved Molde havn, restavfallsdunker skal byttes ut med kildesorteringsdunker på offentlige steder, både inne og ute. Dette gjelder spesielt sentrum, Molde havn, kjøpesentra og småbåthavnene og i kommunale bygninger.
- flate tak på kommunale bygninger bør så langt det er mulig kunne brukes til takhager eller energisamlere og kommunen bør oppfordre private aktører til å gjøre det samme

OPPVEKST OG SKOLE: GRØNN OG GOD

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL AT:

- alle skoler får skolehager på eller i gangavstand fra skolen, der elevene har ansvar for egen matproduksjon
- alle elever lærer å sykle og svømme i løpet av grunnskolen
- det skal være leksefri fra fredag til mandag i grunnskolen
- dagens skolestruktur i kommunen må beholdes
- kommunen sikrer at bemanningsnorma og øker pedagogtettheten i barnehagene til minst

- to pedagoger per atten barn på storbarnsavdelinger og ni barn på småbarnsavdelinger
- vi skal fokusere på psykisk helse i skolehelsetjenesta, samt jobbe for et tettere samarbeid mellom skolehelsetjenesta, BUP og barnevernet
 - skoler med høg andel minoritetsspråklige elever bør få ekstra støtte til leksehjelp. Dette kan gjøres i samarbeid med både skoler og frivillige aktører
 - alle foreldre må gjøres oppmerksomme på muligheten til å velge målform (nynorsk eller bokmål) for barna sine ved innskriving til barneskolen
 - praktiske emner og ekskursjoner i naturen må få en større plass i grunnskolen

KULTUR, IDRETT, FRITID

Det store kultur- og organisasjonslivet i kommunen blir drive med dugnadsinnsats og kommunal støtte. Slik skal det vere. Utan eit lokalt, frivillig engasjement kan det heller ikkje vere grunnlag for offentleg stønad til kultur-, idretts- og andre fritidsaktivitetar. Kommunen må satse på tiltak som fremmar folkehelsa og søkje øyremerkte midlar til slike prosjekt for å supplere støtta frå lokalt hald.

Vi vil støtte tiltak som gjer det mogleg å komme seg til og ha glede av Moldeholmane, da spesielt Hjertøya. Både Fiskerimuseet og Schwitters-utstillinga er viktige for byen, men også naturen på Hjertøya er noko flest mogleg bør få ha glede av.

MILJØPARTIET DEI GRØNE VIL AT:

- biblioteket skal få auka ressursar til utlånsmateriell, samt lengre opningstider. MDG ønskjer at biblioteket på Plassen skal kunne ha ha søndagsope i vinterhalvåret
- Molde kommune må få ei prosjektstilling som byhistorikar, og kommunen må hjelpe til med å finne eigna lokale i sentrum for ei byhistorisk samling i samarbeid med Molde Bymuseum og Romsdalsmuseet
- Teatret Vårt, Bjørnsonfestivalen og Molde Jazz skal vere sikra økonomisk støtte frå kommunen
- eit mangfaldig kulturtilbod for barn og unge, med korps, kor, teater og andre organiserte, frivillige kulturaktivitetar må tryggast i kulturbudsjettet
- det gode arbeidet som blir gjort med Kultursekken, Den naturlege skolesekken og Den kulturelle spaserstokken må halde fram og vidareutviklast
- aktiviteten ved "bygarden" Holmarka (Furuli) må sikrast, gjerne i samarbeid med eit rehabiliteringstilbod som Smia stod for. Holmarka er det siste småbruket som er i bruk ved sentrum
- alkoholsal skal ikkje trenge å vere ein føresetnad for lønnsam drift av kulturtilbod

- Ungdomsplassen må få nødvendig handlingsrom og utviklast vidare som ein attraktiv møtestad for ungdom i byen
- Molde må også i framtida kunne vere vertsby for fribyforfattarar
- Kulturskolen må få nødvendige ressursar for drifta og deltakarkostnadene må haldast lågast mogleg
- kommunen må sørge for nødvendig vedlikehald av kommunale idrettsanlegg
- frivillige lag og organisasjonar skal ha lett tilgang til bruk av kommunale lokale. Eventuelle leigeprisar må vere så låge som råd
- det må framleis leggjast til rette for det uorganiserte friluftslivet som sykling, jogging, badeplassar og turstiar i marka, der det også blir tatt omsyn til rullestolbrukarar
- gode folkehelseiltak som Stikk ut! må vidareførast

MILJØPARTIET DE GRØNNE – DET SMARTE VALGET

Miljøpartiet De Grønne har som mål å gjøre kommunen mer miljøvennlig og dermed bedre for oss som lever her, også de uten stemmer og stemmerett. Vi vil at kommunen skal bli en kommune som bevisst tar hensyn til den naturen og de ressursene vi er avhengige av. MDG har ikke vært med på å påvirke politikken i Molde tidligere, men nå kan vi med hjelp fra *deg* være med på å gjøre Molde til en grønn foregangskommune. Som et blokkuavhengig parti, verken borgerlig eller sosialistisk, kan vi lett samarbeide med andre parti når vi har sammenfallende syn. Vi er ikke redde for å ta vanskelige valg og avgjørelser, og vi mener at uheldige prosjekt som ikke er satt i gang, kan stoppes.

Vi i MDG mener at den største utfordringa til kommunen *ikke* er økonomisk, men har med tankegang og prioriteringer å gjøre: Vi må tenke og handle annerledes, grønt, vekstkritisk, bærekraftig. Da er Miljøpartiet De Grønne et godt valg.